

عنوان مقاله:

ارزیابی توان کاربری مرتع به روش سیستمی در حوزه آبخیز خانقاه سرخ ارومیه

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 19، شماره 1 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

اسماعیل شیدای کرکج - دانشجوی کارشناسی ارشد مرتع داری دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

جواد معتمدی - نویسنده مسئول، استادیار، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه ارومیه

کیوان کریمی زاده - دانشجوی کارشناسی ارشد مرتع داری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

تناسب استفاده از مرتع در حوزه‌های آبخیز به‌منظور استفاده بهینه از اراضی، از اهمیت خاصی برخوردار است که این امر با استفاده از روش تجزیه و تحلیل سیستمی انجام می‌شود. در این روش، توان اکولوژیکی سرزمین برای هر یک از کاربریهای مرسوم مشخص می‌شود. به همین منظور در حوزه آبخیز خانقاه سرخ، پس از شناسایی منابع اکولوژیکی، واحدهای همگن اکولوژیکی مشخص و توان کاربری مرتع در کل حوزه تعیین گردید. براساس نتایج بدست‌آمده؛ ۱۸ واحد زیست‌محیطی در مقیاس ۱:۲۵۰۰۰ در منطقه تشخیص داده شد که بخشهای وسیعی از آن به اراضی مرتعی با کلاسه‌های ۲ تا ۳ اختصاص دارد. قابلیت و توان اکولوژیک بالفعل اراضی مورد مطالعه برای کاربری مرتع با کلاس ۱ کم می‌باشد. در این خصوص؛ ۲۴ درصد از سرزمین، به لحاظ ساختار زمین‌شناسی و به‌ویژه به واسطه تندی شیب، اکوسیستم حفاظتی قلمداد و برای چرای حیات وحش پیشنهاد می‌شود. ضمن اینکه ۸/۳ درصد از اراضی مرتعی دارای توان کلاس ۱؛ ۱۱ درصد دارای توان کلاس ۲ و ۵/۱۹ درصد دارای توان کلاس ۳ می‌باشد. نتایج بدست‌آمده از این مطالعه به‌منظور مکان‌یابی برنامه‌های اصلاح مرتع و طبقه‌بندی مراتع از لحاظ روش مرتع‌داری، کاربرد دارد. بر این اساس در ۸/۳ درصد (۷۶ هکتار) از مراتع منطقه که دارای توان کلاس ۱ می‌باشند، روش مرتع‌داری تعادلی و در ۶/۵۴ درصد (۱۰۹۱ هکتار) که دارای توان کلاس ۲ و ۳ می‌باشند، روش مرتع‌داری طبیعی پیشنهاد می‌شود. بنابراین عملیات اصلاح مرتع یا مرتع‌داری مصنوعی، برای ۷/۴۱ درصد (۸۳۳ هکتار) اراضی و به‌منظور تبدیل دیمزارهای کم بازده به مراتع دست‌کاشت، پیشنهاد می‌گردد.

کلمات کلیدی:

روش سیستمی، واحدهای همگن اکولوژیک، مکان یابی، اصلاح مراتع، روش مرتع داری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632815>

